

4553

Acc. No. = 4553

کتاب ہنداموسوم بہ

4553
جنگ اح
جنگ خندق

بزبان کشمیری

من تصنیف شاعر نامی کرامی خواجہ محمد اسماعیل کشمیری
حکف و مالیش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب ہنداموسوم بہ

رشاخ، مالیمہ بازار۔ امیر اکمل پینگر کشمیر

۴
 باده زیبا تا سرم
 کجاست و دمیانی موکته در منرا
 سکنه نه در سرم نه اسفند دیار
 متقابل میر کاخچه چو مننه در داوری
 کنوی در جهان چو سوز و جالی بس
 چو کس شوره و زور و جالی بس
 سوخت کجاست حلقه نیران
 کجاست علی و اثر یاست پست
 کجاست و کس گز و القار
 کجاست و کس خنجر
 کجاست و کس خنجر

سوز و اثر بایست
کجاست و کس کز دو قطرات
بیکفایت خبر زین زبان
زبان از پیشین بگویم
یک ضرب جمله بگویم
عالم محمد حسین یوسفیان
نظامین سید قاضی راو

شامت کن کلامن یزیدیه
ملکوتی دین حضرت علیہ السلام
امو فی حقیکه ای ام نام
فی پیش اسم دارستی دین
سند نه می جا که دخانه پس
نکه و الکره و بی ملک

اکلی تیره پاؤن سوتیره روان
 دوان آواز کافران لایم
 منافع گو از جان نقصان کرت
 بیک تیر کھیو تم تہ ناگہ شکست
 کلاب ابن طلحہ اعلمدار گو
 کرن داخل اسفل السافلین
 جلاس ابن طلحہ علمدار در او
 بمیدان ناور دجولان کنان
 لکوس دینہ بہتان و ہزلان جلا
 کنم زور بازوی خود آشکار
 بوجہوس انتظار س قافلہ کہ
 ہیش باش ای طفلک شیرخوار
 سہن و لیشہ ون بشتہ فوری زیر
 کجا پیش میشان تبرسد پلنگ
 عبرت چہوی کرن یاد نام اہل
 بدونس تہ کرنس حکمر چاک چاک

بیایان بخون کویست خون نام
ستوران همه غرق دریا خون
سواران ز سپر تابا لاله خون
حکایا چاک سپر به راه خون
انگشت زخم آن سپر نانشده
تیر از اسب کویست به پیکان
تیر از اسب کویست به پیکان
تیر از اسب کویست به پیکان

١٢٣٤٥٦٧٨٩١٠١١١٢١٣١٤١٥١٦١٧١٨١٩٢٠٢١٢٢٢٣٢٤٢٥٢٦٢٧٢٨٢٩٣٠٣١٣٢٣٣٣٤٣٥٣٦٣٧٣٨٣٩٤٠٤١٤٢٤٣٤٤٤٥٤٦٤٧٤٨٤٩٥٠٥١٥٢٥٣٥٤٥٥٥٦٥٧٥٨٥٩٦٠٦١٦٢٦٣٦٤٦٥٦٦٦٧٦٨٦٩٧٠٧١٧٢٧٣٧٤٧٥٧٦٧٧٧٨٧٩٨٠٨١٨٢٨٣٨٤٨٥٨٦٨٧٨٨٨٩٩٠٩١٩٢٩٣٩٤٩٥٩٦٩٧٩٨٩٩١٠١١١٢١٣١٤١٥١٦١٧١٨١٩٢٠٢١٢٢٢٣٢٤٢٥٢٦٢٧٢٨٢٩٣٠٣١٣٢٣٣٣٤٣٥٣٦٣٧٣٨٣٩٤٠٤١٤٢٤٣٤٤٤٥٤٦٤٧٤٨٤٩٥٠٥١٥٢٥٣٥٤٥٥٥٦٥٧٥٨٥٩٦٠٦١٦٢٦٣٦٤٦٥٦٦٦٧٦٨٦٩٧٠٧١٧٢٧٣٧٤٧٥٧٦٧٧٧٨٧٩٨٠٨١٨٢٨٣٨٤٨٥٨٦٨٧٨٨٨٩٩٠٩١٩٢٩٣٩٤٩٥٩٦٩٧٩٨٩٩

جنگ اعداء - جنگ غنائی

در آن حال که میگوید
و در آن وقت که میگوید
و در آن وقت که میگوید
و در آن وقت که میگوید
و در آن وقت که میگوید
و در آن وقت که میگوید

سرخاک
 چشم و حشمت
 ز ناله شهیدان
 زین بیتی و کوشش
 بیاو یک ویت
 خدایین در آخر
 خشن
 پرورش
 ز آفرینندگان
 نجی سویی ادبی تری تراویر

سید الکرامه شیخ ابوالحسن علی بن ابی طالب
 علیه السلام و آله و صحبه اجمعین
 و انوار دین و نور عالمین
 و انوار دین و نور عالمین
 و انوار دین و نور عالمین

به پیش نبی طلمه استاده اوس
 رسول امین با همه دوستان
 تہی شعبکی قصده گو پور حرب
 دے بروٹھ گوتس عمر تیز تیز
 سر رہ کر دشمنو مشورہ
 دلوک عاقلو گردش روزگار
 دور وہ پہو بیشک سرائی سنج
 چو بہتر گزشتھن دن بلا شور و شر
 برین رائے پس درائے تم نابکار
 گزشتھت فوج اعداز کہسار
 وچھن مثلہ کرمت شہیدان دین
 وچھن حضرت حمزہ با صد محن
 سوا حوال دشت امام امم
 پئے حمزہ از کافران لیا
 پتے جبریل آو شجھت دوان
 جنابن کفارت بچ کر ادا

تہی دور تیرس آتھ شل سو گوس
 سوی شعب کوہ احد گو پکان
 ہمراہ لشکر پئے حرب ضرب
 لفوج ظفر موج ہرستیز
 ہو بہ لٹن کنہ گزشتھن گرہ
 چہونہ روزہ دن زمہنہ بر بیک قرار
 گرہ گنج بخش گرہ درد و رنج
 بام القرائے بالوائے ظفر
 بکوہ احد رلوجباہن قرار
 لبوی شہیدان فرختہ آو
 کرن گریہ کو سخت اندوہ گین
 جگر دور پیوست مژمت بدن
 سٹھاہ کو غضبناک ہاؤن قسم
 کرک مثلہ سنت ہمک انتقام
 چہولیس دال بر مشردہ صابران
 خبردار گو یکہ زوجی خدا

سنسٹ باہر بیوایہ تویا چو
 مینسٹ باہر بیوایہ تویا چو
 سنسٹ باہر بیوایہ تویا چو
 مینسٹ باہر بیوایہ تویا چو
 سنسٹ باہر بیوایہ تویا چو
 مینسٹ باہر بیوایہ تویا چو

۹
 کہ تہی دین دایہ دایہ
 دایہ دایہ دایہ دایہ
 دایہ دایہ دایہ دایہ
 دایہ دایہ دایہ دایہ
 دایہ دایہ دایہ دایہ
 دایہ دایہ دایہ دایہ

از آنکه از آنکه از آنکه
 از آنکه از آنکه از آنکه
 از آنکه از آنکه از آنکه
 از آنکه از آنکه از آنکه
 از آنکه از آنکه از آنکه
 از آنکه از آنکه از آنکه

خداوندی که در این عالم خلق کرده و در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم بندگان را
 بندگان را گردانیده و در این عالم بندگان را
 بندگان را گردانیده و در این عالم بندگان را

چنانچه در این عالم زحق وحی است آفرین روح الامین که حمزه است شیر خدا و رسول نهان در زمین در مکنون کرک تھوک در دل خاک با هم رفیق چو لاله و تھن جمله خونین قبا تھی خونہ جامہ ولت کے دفن نماز جنازہ کرت گو ادا زہ بادام زن دیکھی پوست اس بیک قبر عبد اللہ نیک فن روانہ بشہر آخر روز گو بو تھی در اس با ہم مبارک کران سلامت ز جنگ ملا متکران کرک سجدہ شکر یکسر ادا سران اشک سید خاک سر لکن بکاشانہ حمزہ ڈیو تھن خوش	پتھ کن و دن سخت بخوف و شرم در آن حال لگو دینہ سلطان دین سین آسمان رقم از قبول حکم نبی الیس سونون کرک کرک پس شہید بن سئی طریق یگاہ از سر قبر تم دل ریا نہ پڑھک جنازہ نہ غسل و کفن ادویہ کر وایت رسول خدا تھوک تم بقبر ہم دوست اس از انجملہ با حمزہ کر اوک دفن از ان پس سو سلطان خورشید ہما جریہ جملہ انصاریان و چھوک درۃ التاج پیغمبران سلامت و چھوک بلع سوا خدا لو کو متوشش بر شہیدان و دن یہوی گریہ روز آنجا بن بگوش
---	--

خداوندی که در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم

منہ زور دیکھ کر
 کہ بہ از دست نیست روزگار
 کہ بہ از دست نیست روزگار
 کہ بہ از دست نیست روزگار

خداوندی که در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم
 بندگان را گردانیده و در این عالم

جنگ خندق

چھو راوی دیان باسزاران سرور
سبقت بنیاد اسر کر حضرت
ز طبع زمین ہم یہودی کڈ لوک
صحا بویک بار کڈ تم یہود
از اجماع گے سوی مکہ روان
سین میکن سیت از چہل یار
کرن بیہ فراہم گروہ کیش
ز جس پر ای بر پا کرن بیان نیای
مدینس اندر بلہ یہ اخب بار کو
کرن مشورہ یار مت اک گرہ
پتھے کن چھو آئین اہل عجم
چھ شکر بیجا فراہم کران

آمی ورہہ گو جنگ خندق ظہور
گڑھن و در مشرک کرن از وطن
سکھن سیت شوبن نہ انبار خوک
بحکم حبیب خدائی و دود
الو عامرو ابن احطب روان
چو گل پھلوا الو سفین خام کار
پئے رزم شاہ ہمالیون سریر
تمس سیت دہ ساس مردم سما
پہر تہ آمادہ بر کار کو
لکوس دینہ سلمان در آن مشورہ
و چھن دشمنس ید بجاہ و شمش
لھنان خندقاہ اک چھ در گردان

چھو راوی دیان باسزاران سرور
سبقت بنیاد اسر کر حضرت
ز طبع زمین ہم یہودی کڈ لوک
صحا بویک بار کڈ تم یہود
از اجماع گے سوی مکہ روان
سین میکن سیت از چہل یار
کرن بیہ فراہم گروہ کیش
ز جس پر ای بر پا کرن بیان نیای
مدینس اندر بلہ یہ اخب بار کو
کرن مشورہ یار مت اک گرہ
پتھے کن چھو آئین اہل عجم
چھ شکر بیجا فراہم کران

چھو راوی دیان باسزاران سرور
سبقت بنیاد اسر کر حضرت
ز طبع زمین ہم یہودی کڈ لوک
صحا بویک بار کڈ تم یہود
از اجماع گے سوی مکہ روان
سین میکن سیت از چہل یار
کرن بیہ فراہم گروہ کیش
ز جس پر ای بر پا کرن بیان نیای
مدینس اندر بلہ یہ اخب بار کو
کرن مشورہ یار مت اک گرہ
پتھے کن چھو آئین اہل عجم
چھ شکر بیجا فراہم کران

چھو راوی دیان باسزاران سرور
سبقت بنیاد اسر کر حضرت
ز طبع زمین ہم یہودی کڈ لوک
صحا بویک بار کڈ تم یہود
از اجماع گے سوی مکہ روان
سین میکن سیت از چہل یار
کرن بیہ فراہم گروہ کیش
ز جس پر ای بر پا کرن بیان نیای
مدینس اندر بلہ یہ اخب بار کو
کرن مشورہ یار مت اک گرہ
پتھے کن چھو آئین اہل عجم
چھ شکر بیجا فراہم کران

چھو راوی دیان باسزاران سرور
سبقت بنیاد اسر کر حضرت
ز طبع زمین ہم یہودی کڈ لوک
صحا بویک بار کڈ تم یہود
از اجماع گے سوی مکہ روان
سین میکن سیت از چہل یار
کرن بیہ فراہم گروہ کیش
ز جس پر ای بر پا کرن بیان نیای
مدینس اندر بلہ یہ اخب بار کو
کرن مشورہ یار مت اک گرہ
پتھے کن چھو آئین اہل عجم
چھ شکر بیجا فراہم کران

در این کتاب که در این شهر مدینه منوره
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر

ازین روشنائی ز سویی مجسم
 ترسم ز خم لایوک بر آن غاره سنگ
 از آن زخم گیه پیده برق دگر
 دین ذات پاکن بجاه دشم
 قصور مدین ز شهر و دیار
 مع القصة از دست صبح کرام

همه قصرهای مداین و مجسم
 کرک ریزه تن از سر زور چنگ
 سپین خوش تبکییر خیر البشم
 مفاتیح شهر یمن بخشم
 پس از انتقام رن میان یار
 سپین شن دوین تمام خندق تمام

در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر

ذکر نقض عهد قرطیه و ملحق شدن ایشان بالشکر ابوسفیان و فرستادن حضرت بعضی معتمدان براء نصیحت ایشان ابا کردن آن بدگیشان

چو راوی دیان را ویله پو چرب
 دینه لگوین خطبس کای جو ان
 یهود قرطیه بے شبه و شک
 نمو عهد کرمتو چو با مصطفی^۲
 پس از نقض پیمان انوک تنیز

سوی شهر طیبه پے حرب و ضرب
 کر کناره کاماه گز شک این زمان
 مددگار این کار تم کرا و یک
 کرک تم از ان عهد و پیمان جدا
 کرن تبو مدد وقت رزم و تیز

نصیحت شهنشاه ابوسفیان
 نصیحت شهنشاه ابوسفیان
 نصیحت شهنشاه ابوسفیان
 نصیحت شهنشاه ابوسفیان

در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر
 در این شهر مدینه منوره در این شهر

[illegible]

این دین از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت

علی او را از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت

زه ماره گز هوک میانه دسته گزهن
 سو مردود و قهوه بر زمین از فرش
 تیجن ضرب شمشیر لاین بس
 سپر زه هن نه گویا کت از قضا
 پس انکه بهم میل در کارزار
 به تیغ و تبر میل با هم جنگ
 بگرد زمین گه دوشوی نهان
 از آن گردنم بهلوان دور پله
 در آخرت بایرید پروردگار
 زه بایرید بایرید بهر پروردگار
 نقین گوک به شک سپن فتحیا
 ضرار و میسر آس غمخوار عمر و
 تمی سر دولاریای چو سران فرد
 و چپوک یام و میسار آن یار پاک
 و نشیور زه هن متواز آن زشت کش
 دلوک تم و چپوم یام روی علی

حد اسر بکره صه خدا گز هونزهن
 حرارت لب سخت کحتو تس خرس
 جناب علیش تمورط سپر
 وای رچو حقن حضرت مرتضی
 فن بهلوانی کروک آشکار
 در آن پهن میدان چو غران پلنگ
 ز نظاره خلق و چو کزن نشان
 ز نظاره خلق مستور گه
 مظفر سپن حیدر نامدار
 در آن وقت آواز تکبیر گو
 عزیز سپر شیه بو تراب
 بمیدان کینه مدد کار عمر و
 لبوی علی از برائے نبرد
 ضرار او پیرت ز بیم بلاق
 کوه شیر و لشت زلوک به چو میش
 پهن داره دلوک هم اجل منجلی

علی او را از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت

این دین از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت
 از آن است که در دنیا و آخرت

مثلاً...
 ...
 ...

جنان ز حق آسمان
 بتخریب آن شکر دوا
 رو سوی دعا گوی
 بیدار این رسمت
 غضب کافران
 و دیت زان هوا
 ...

چهار اسکت
 ...
 ...

تمن دینه لگو واره تو به چپوه خبر
 قرطیه از کار خود گے ملول
 تمی دلچسب و ثری محنت
 معافی چه منگان خطا کر معاف
 برقع خجالت و ن سوز و لبور
 تمن کردن از تیغ هیبت دیو
 قریشوتی بوزت دپس کای امین
 پس انکه روانه کرن چند تن
 بسوئی قرطیه بد شعاع
 کمر بند همت گن دیو بر کمر
 تمو توره سوزک خبر بید رنگ
 ولے پید اسی سیت کرا و سلوک
 خبر چچا محمد از بعد شما
 اسبه منر چه ماتیر زور آوری
 اگر کنه زن آسن تهند پیش ما
 قریشن ته بوزت سین دل و نیم

مه کتھو چوم خند با امام البشر
 اکھاہ زوره سوزک پیش رسول
 عطا کر خطا و سانی اتھ
 ز راه وفائی کردی اخرا
 تو ہی نش ز قوم قریشی تره زور
 معافی تو به از شفقت خود دیو
 و نیت رزه مثالاہ بصدق و یقین
 بتحقیق آن قول بو سفین
 که ای اهل دانش گزھو و ن تیار
 کڈ و خبر و تیغ و تیر و تبر
 بزوی یا محمد کرن آسوجنگ
 گرو پاٹھ کنه زن روانه کر لوک
 بیغای ما قوم هت نیر ما
 حلو کیاہ کرت یا نبی داوری
 بلا شک دیو قوت جیش ما
 دیوک بز چپویشک کلام نعیم

...
 ...
 ...

